Moderaterna

MOTION
2024-12-10

RS 2024-1137
Motion 2024:59

Motion av Daniel Källenfors (M) och Axel Conradi (M) om behovet av tidiga och samordnade insatser i Stockholms län

Tidiga insatser stärker samhällets grund genom att ge barn och unga en trygg och stödjande miljö att växa upp i. Ett större fokus på tidiga och samordnade insatser (TSI) kan hjälpa till att förebygga utanförskap, ensamhet och kriminalitet, ungefär som ett vaccinationsprogram förebygger sjukdomar. Genom att upptäcka problem tidigt i barns liv kan vi sätta in mindre och mer kostnadseffektiva åtgärder istället för att behöva hantera större problem senare. Detta ökar också möjligheterna för fler elever att lyckas i skolan och utvecklas till trygga individer som får möjlighet att utvecklas till sin maximala potential.

Ett ökat samarbete mellan olika yrkesgrupper, som barnavårdscentraler (BVC), barn- och ungdomspsykiatri (BUP), förskolor, skolor, socialtjänst och polis, gör det lättare att snabbt få en helhetsbild av ett barns situation. Det gör att samhället kan sätta in rätt insatser vid rätt tidpunkt. Föräldrar slipper också känna sig skickade runt mellan olika myndigheter, vilket också kostar både tid och pengar.

Genom att arbeta tillsammans kan vi minska dubbelarbete och använda resurserna mer effektivt. Ett exempel är BVC, som idag gör stickprov för att kolla barns språkutveckling. Genom ett samarbete med förskolan kan de istället följa språkutvecklingen kontinuerligt och upptäcka behov tidigare. Det innebär att BVC-personal indirekt kan bedöma fler barn på samma tid som det tar att undersöka ett enskilt barn vid ett separat besök.

Idag arbetar 26 kommuner i Stockholms län med olika modeller för TSI. På Lidingö används modellen "Backa barnet", som också stöds av Polisen/NOA och som nu väcker intresse i fler kommuner. Att ”Backa Barnet” är den enskilda modellen som aktivt stöds, utvecklas och sponsras av Polisen/NOA ger den legitimitet och resurser, vilket gör den enklare att genomföra och mer attraktiv för alla kommuner. Genom att sprida och utveckla denna modell kan vi skapa en gemensam grund i hela länet, vilket gör insatserna mer samordnade och effektiva.

Precis som Polisen/NOA arbetar nationellt, skulle det vara bra för Region Stockholm att ha en sammanhållen strategi för tidiga insatser och ett inflytande i framtagning av länsövergripande förhållningssätt avseende arbetssätt. Detta kräver ett starkt ledarskap och tydlig ansvarsfördelning, så att resurserna används effektivt och alla jobbar mot samma mål. Ett tydligt och harmoniserat sätt att arbeta kan hjälpa oss att förbättra barns och ungdomars hälsa och välmående tvärs hela länet.

Åren 2017-2023 drev Skolverket och Socialstyrelsen en nationell satsning för att barn och unga ska erbjudas tidiga och samordnade insatser från skolan, hälso- och sjukvården och socialtjänsten. En viktig del var att följa och stödja ett 40-tal utvecklingsarbeten i landet för att kunna sprida hinder- och framgångsfaktorer till fler. Cirka 90 kommuner och 16 regioner ingick i arbetet. En av de viktigaste identifierade framgångsfaktorerna var att införa samma modell i alla kommuner i länet och involvera privata vårdgivare och enskilda huvudmän.

Det finns redan ersättningssystem som gör att BVC, BUP och habilitering kan delta i tidiga insatser, inklusive "Backa barnet". Men detta bygger på att lokala ledare verkligen prioriterar arbetet. Om vi fortsätter på samma sätt kommer de 26 kommunerna sannolikt att använda olika metoder, vilket försvårar och fördröjer arbetet. Därför är det viktigt att Region Stockholm aktivt stödjer och samordnar arbetet, så att alla kommuner arbetar på samma sätt. Detta skulle kunna innebära att regionen erbjuder utbildning och verktyg för personalen, samt resurser och ekonomiska incitament för att underlätta arbetet. Genom att ge tydlig vägledning och stöd kan vi se till att tidiga insatser inte bara blir en prioritet i teorin, utan också i praktiken.

Region Stockholm har nu möjlighet att ta en ledande roll och införa dessa nya och enhetliga arbetssätt på ett snabbare och mer enhetligt sätt, vilket skulle gynna alla parter. Ett tydligt steg vore att definiera specifika ersättningar som visar att regionen prioriterar tidiga insatser. Detta skulle skapa tydlighet för alla och leda till att fler kommuner använder samma modell.

Genom att satsa på tidiga insatser minskar vi risken för att problem växer och kräver dyrare åtgärder senare i barnets liv, vilket också ger stora samhällsekonomiska vinster.

Förutom ekonomiska vinster bidrar enhetliga arbetssätt till ett mer jämlikt samhälle, där alla barn, oavsett var de bor, får samma möjligheter till stöd. Detta hjälper oss att motverka ojämlikheter och ser till att ingen faller mellan stolarna, oavsett bakgrund eller var de bor.

På lång sikt minskar detta behov av kostsamma åtgärder och stärker den sociala sammanhållningen. Tidiga och samordnade insatser är en investering i framtiden och säkerställer att alla barn får de bästa möjligheterna att växa och utvecklas. Genom att arbeta tillsammans kan vi verkligen göra skillnad och bygga ett starkare och mer inkluderande samhälle för framtiden.

Mot denna bakgrund föreslås regionfullmäktige besluta följande:

1. Region Stockholms verksamheter tar en ledande roll för att införa enhetliga arbetssätt för tidiga och samordnade insatser i länets kommuner, i linje med Skolverkets och Socialstyrelsens rekommendation.

2. Hälso- och sjukvårdsnämnden ges i uppdrag att utreda och definierar specifika ersättningar för sina verksamheters deltagande i tidiga och samordnade insatser tillsammans med länets kommuner och polisen.

3. Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden uppdras att utöver egenregiverksamheter också involvera privata vårdgivare och enskilda huvudmän i arbetet och lösningsutformning.

Axel Conradi
Moderaterna

Daniel Källenfors
Moderaterna